

Nové Strašecí

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Rakovník

Nadmořská výška: 470 m n. m.

Počet obyvatel: 5 483

Adresa URL: www.novestraseci.cz

Okres: Rakovník

GPS souřadnice: 50.152718N, 13.900428E

První pís. zmínka: 1334 (690 let)

PSČ: 271 01

Památky a zajímavosti Nové Strašecí

Dominantou města je Komenského náměstí, na němž stojí městský úřad a budova někdejší radnice s věží a hodinami. V současnosti tady sídlí umělecká škola.

RadniceTrojkřídla patrová budova radnice s věží vévodí horní, jihozápadní straně Komenského náměstí. O stáří stavby svědčí renesanční bosovaný kamenný portál, který se dochoval na hlavním průčelí objektu a byl odkryt po roce 1990 před celkovou opravou stavby. Střední část dvorního průčelí radnice byla vylehčena arkádami. Dnešní podoba objektu pochází až ze třicátých let 19. století, kdy byla celá stavba obnovena po zničujících požárech. Radnice, jedna z nejvýstavnějších staveb náměstí, měla již roku 1633 věž, neboť městská rada řešila opravu zde umístěných hodin. Vedle úřadu a zasedacích místností se na radnici nacházel do první poloviny 19. století pivní a vinný šenk a šatlava.

Kostel Narození Panny Marie Původně gotický kostel, který se uvádí jako farní již v polovině 14. století. Z té doby se zachoval presbytář prosvětlený původně hrotitými okny, jejichž torza jsou uchována ve zdivu nad záklenky dnešních oken. Kostelní loď byla přistavěna po roce 1553, celek posléze prošel barokní úpravou. Bezvěžovou stavbu kostela obklopoval hřbitov. Před západním průčelím stála mohutná šestiboká zvonice, v jejímž horním patře se ukrývala trojice zvonů. Zvonice byla stržena roku 1839 a vzápětí stavitel Rudolf Štech kostel přestavěl a zvětšil do dnešní podoby. Uvnitř stavby je cenné barokní zařízení.Dnešní podoba fary pochází z počátku 19. století, kdy byl objekt kompletně přestavěn po požáru. Stavebně-historický průzkum však zjistil zbytky staršího zdiva. Farní dům se na svém místě nacházel patrně již od středověku. Budova, obklopená pozdně barokními hospodářskými stavbami, dodnes slouží svému původnímu účelu. Kaple sv. Isidora K počtě sv. Isidora, na venkově oblíbeného patrona rolníků, byla roku 1711 založena na Pražském předměstí kaple. Uvnitř stála v místě oltáře dřevěná polychromovaná světcova socha v životní velikosti, působivá svým prostým výrazem a dnes hodnocená jako nadprůměrně kvalitní. V důsledku reforem císaře Josefa II. byla kaple roku 1783 zrušena a opětovně vysvěcena jako hřbitovní, když byl okolo ní roku 1830 založen nový městský hřbitov. Pro nedostatek hrobových míst se hřbitov roku 1912 přestěhoval na pole za město. Kaplička sv. Trojice na Mackově hoře Trojboká hranolová kaplička měla pilastry zdobená průčelí uprostřed s nikami. Její založení patrně po polovině 18. století je v pověstech spojováno se zažehnáním morové epidemie v městečku a okolí. Údajně byly pod jejími základy pochovány ostatky těl z dnes neznámé vojenské šarvátky. Zatím jediná známá písemná zpráva vztahující se k existenci kapličky pochází z r. 1832, kdy ji měšťan Josef Kouřimský nechal na vlastní náklady opravit. Drobnou stavbu obklopovala trojice lip a skupina stromů s kaplí byla zdaleka viditelná, zejména z trasy nedaleké

karlovarské silnice. Poškozená kaple byla opravena na sklonku devadesátých let 20. století. Stochovská kaplička V Konopase při cestě ze Strašecí ke Stochovu, v sousedství cesty u studánky, vybudovali roku 1856 manželé Kurzveilovi kapli Panny Marie. Pramenitá voda byla svedena pod základy stavby a uvnitř uprostřed podlahy vyžděna malá studánka s čistou vodou, která měla údajně léčivou moc. Podle pověsti pomáhala uzdravovat oční nemoci. Vážně poškozenou kapli opravil počátkem devadesátých let 20. století kroužek ochránců přírody pod vedením pana Františka Červenky. Bývalá synagoga Uprostřed malého židovského ghetta na jižní straně města, v sousedství hradební zdi, byla po polovině 18. století vybudována synagoga. Vedle ní stávala židovská škola. Roku 1858 byla synagoga přestavěna v duchu pozdního klasicismu. V roce 1950 koupila stavbu Církev československá a zřídila tu svůj sbor. Další výrazné historické stavby Typická školní budova na náměstí pochází z devadesátých let 19. století a postavil ji zdejší zednický mistr Vojtěch Molek. Otevřena byla roku 1897 a od té doby představuje výraznou dominantu města při pohledu ze silnice od Čelechovic. Budova nahradila starší, již nevyhovující školu u kostela, postavenou o sedmdesát let dříve (dnešní muzeum). Další dominantu Nového Strašecí, tentokrát při pohledu od Rudy, představuje bývalý okresní dům s polokruhovým půdorysem. Budova, dokončená roku 1928, měla původně jen přízemí a patro. Horní dvě podlaží přibyla v padesátých letech 20. století, kdy zde sídlil novostražecký okresní národní výbor, zrušený v roce 1960. Z roku 1928 také pochází budova dnešního městského úřadu na náměstí. Původně zde sídlila okresní hospodářská záložna, po válce tu pracovala pobočka Státní banky československé. Městský úřad (MěNV) se sem přemístil z budovy radnice roku 1960. K významným rodinným domům stavěným při městě náleží tzv. Šroubkova vila, která je dnes součástí staveb polikliniky. Novorenesanční objekt z přelomu 19. a 20. století zakoupil pražský hoteliér Karel Šroubek a v meziválečném období zde vytvořil své letní sídlo. Přivítal tu řadu významných hostů, mezi něž patřil chicagský starosta Antonín Čermák, rodák z Kladna. Teprve v padesátých letech byla vila architektonicky znehodnocena novou přístavbou polikliniky. V sedmdesátých letech 19. století vzniklo při výstavbě Buštěhradské dráhy místní nádraží, nacházející se pod městem. Jeho budova má téměř neporušenou podobu. Poblíž Komenského náměstí najdeme historickou stavbu sokolovny z roku 1923. Dalším zajímavým objektem je průčelní stavba dnešního domu pro seniory, původně okresní chorobinec, postavený v letech 1894-1896. Dosud přehlíženou technickou památku, z větší části zachovanou v původní podobě, představuje areál staré továrny, postavený v letech 1872-1873 jako akciová škrobárna. Po neúspěšném provozu se tu brzy začalo s dřevovýrobou, která byla zrušena až v devadesátých letech 20. století. K dominantním technickým stavbám náleží také vodojem na Šibeničním vrchu, postavený v roce 1954, nebo areál městských jatek z roku 1905. Dvě sochy Jana Nepomuckého K malebným památkám zachovaným ve městě patří dvě barokní sochy sv. Jana Nepomuckého, umístěné dnes v areálu katolického kostela. Socha Jana Nepomuckého stojící při jižní straně kostela je starší, pochází z roku 1705 a až do roku 1957 stála na náměstí. Druhá socha, umístěná na kamenném sloupu a nacházející se při jižní straně kostela směrem k faře, je z roku 1710 a původně stála kdesi u rozcestí, patrně za městem před kaplí svatého Isidora.

Rozhledna na Mackově hoře

Jednou z celé řady vyhlídkových staveb, které byly pro turisty zpřístupněny v roce 2001 je rozhledna na Mackově hoře, nacházející se asi 1 km západně od Nového Strašecí. Její otevření proběhlo v sobotu 5. května. Pakliže budete chtít rozhlednu navštívit, vydejte se z centra města směrem na Rakovník,

přijedete na silnici Mšec-Rakovník, odbočte směrem doleva a asi po 300 metrech zahněte ze silnice vpravo. Podél chatové osady dorazíte až na místo.

„Sympaticky“ vyhlížející stavbička je první stavbou svého druhu v naší zemi - obdobné rozhledny nalezneme například u Lhotky nedaleko Uherského Brodu, u obce Zábolí u jihočeské Blatné a jinde. Rozhledna na Mackově hoře je 36 metrů vysoká věž postavená na tomto místě firmou Eurotel v říjnu a listopadu roku 2000 (kolaudace stavby proběhla 9. února 2001). Rozhlednu provozovalo Muzeum T.G.M. Rakovník (dříve Okresní muzeum v Rakovníku) od jejího otevření do konce června 2007, kdy vyvrcholily problémy s financováním provozu rozhledny. Věž byla do 8. září 2007 uzavřena, posléze se provozu ujalo město Nové Strašecí.

Zdoláte-li 98 schodů a vystoupáte na vyhlídkovou plošinu, která se nachází 21 metrů nad zemí, uvidíte za pěkného počasí například horu Říp, Lovoš, Milešovku, Klínovec, území přírodního parku Džbán, křivoklátské lesy a také část Nového Strašecí. S okolní krajinou se návštěvník může seznámit na 8 informačních tabulích, které se na ochozu věže nacházejí.

